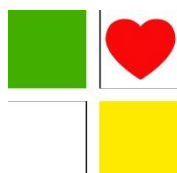

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro předškolní vzdělávání

Církevní mateřské školy Srdíčko

„Správně vidíme jen srdcem.“
(Antoine de Saint-Exupéry)

Zpracovali: Mgr. et Mgr. Bc. Eva Kuchyňková a pedagogický kolektiv
(Projednáno v pedagogické radě dne 26. 8. 2024.)
Pátá aktualizace

Obsah

Úvod	4
1 Identifikační údaje	5
2 Charakteristika školy	6
2.1 Základní údaje	6
2.2 Dlouhodobý plán školy	8
3 Podmínky vzdělávání	10
3.1 Materiální a ekonomické podmínky	10
3.2 Životospráva	11
3.3 Psychosociální podmínky	11
3.4 Organizace chodu	12
3.5 Řízení mateřské školy	13
3.6 Personální a pedagogické zajištění	14
3.7 Spolupráce s dalšími institucemi	14
3.8 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	15
3.9 Zabezpečení výuky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	16
3.9.1 Podpůrná opatření prvního stupně	16
3.9.2 Podpůrná opatření druhého až pátého stupně	17
3.9.3 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí češtiny	18
3.10 Zabezpečení výuky dětí mimořádně nadaných	18
3.11 Vzdělávání dětí od dvou do tří let	19
4 Organizace vzdělávání	19
4.1 Kritéria přijetí	19
4.2 Ekonomické podmínky	19
4.3 Vnitřní uspořádání školy a charakteristika jednotlivých tříd	20
5 Charakteristika vzdělávacího programu	21
6 Vzdělávací obsah	22
6.1 Principy a metody vzdělávání	22
6.2 Třídní vzdělávací programy	24
6.3 Uspořádání témat ŠVP	24
6.4 Integrované bloky	25
6.4.1 Čas poznávání a sklizně - přátelské a pomáhající srdce	25
6.4.2 Čas péče a očekávání - srdce plné naděje a dobroty	26

6.4.3	Čas chladných dnů a zimních radovánek - klidné a radostné srdce.....	27
6.4.4	Čas probouzení, rození a čas květů - nové a proměněné srdce.....	28
6.4.5	Čas slunce, vody a cestování - veselé a otevřené srdce.....	29
7	Dílčí projekty a programy.....	55
8	Systém evaluace.....	59
8.1	Oblast vzdělávací.....	59
8.2	Oblast personální.....	61
8.3	Oblast materiální.....	62
8.4	Oblast ekonomická.....	63
8.5	Oblast organizační.....	63
8.6	Nástroje autoevaluace.....	64
	Závěr.....	65

Úvod

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Správně vidíme jen srdcem.“ vychází ze školního vzdělávacího programu se stejným názvem z roku 2012. Program aktualizujeme tak, aby byl v souladu s aktuálním RVP PV s ohledem na změny v legislativě. Dále jej aktualizujeme na základě zkušeností s jeho realizací v minulých letech. Současná aktualizace je pátá. Nově do ŠVP zahrnujeme vizi naší mateřské školy, na jejíž tvorbě se podíleli všichni zaměstnanci školy, při společném nastavování hodnot, které jsou pro nás zásadní. Dále byly v systému evaluace přeneseny odpovědnosti zástupce ředitele školy na koordinátora ŠVP a koordinátora AP. Pracovní pozice zástupce ředitele byla pro školní rok 2024/2025 zrušena.

Školní vzdělávací program pro PV i nadále zahrnuje principy křesťanství, orientaci v křesťanském prostředí a úctu k životu. Zaměřuje se více environmentální a polytechnickou výchovu, uplatňuje podporu zdraví a logopedickou prevenci. V duchu názvu našeho školního vzdělávacího programu se snažíme učit dívat na svět srdcem a také naslouchat lidem kolem nás srdcem.

Jako pedagogické východisko jsme přijali myšlenku italského kněze Jana Boska „Výchova je záležitostí srdce.“ Mírnost, laskavost, trpělivost a přívětivost jsou základní pilíře našeho přístupu k dětem.

1 Identifikační údaje

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
VZDĚLÁVACÍ PROGRAM: RVP PV 2021
MOTIVAČNÍ NÁZEV: Správně vidíme jen srdcem

NÁZEV ŠKOLY: Církevní mateřská škola Srdíčko
ADRESA ŠKOLY: Podpěrova 1879/2, Praha 5 - Stodůlky, 155 00
IČ: 60437171
IZO: 06437171
RED - IZO: 600 000 249
Právní forma: školská právnická osoba ke dni 18. 4. 2006

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. et Mgr. Bc. Eva Kuchyňková
telefon: 251 622 425
mobil: 739 045 874
e-mail: cms.srdicko@seznam.cz
web: www.cms-srdicko.cz
fb: www.facebook.com/CMS.Srdicko/
instagram: www.instagram.com/cmssrdicko/

DRUH PROVOZU ŠKOLY: Celodenní provoz od 7:00 do 17:00 hodin

ZŘIZOVATEL: Arcibiskupství pražské,
Hradčanské nám. 56/16,
Praha 1, 118 20

PLATNOST OD: 1. září 2024

VERZE ŠVP: 5

ČÍSLO JEDNACÍ: 1D/2024

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM:

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 26. 8. 2024

Razítko a podpis ředitele školy

Schváleno Radou ŠPO dne:

2 Charakteristika školy

2.1 Základní údaje

Církevní mateřská škola Srdíčko (dále jen CMŠ) navázala na vznik jedné třídy s křesťanským zaměřením v obecní mateřské škole. Díky velkému zájmu rodičů se postupně křesťanské zaměření rozšířilo do všech tříd. V roce 1993 vznikl samostatný právní subjekt Církevní mateřská škola Srdíčko, a to s podporou Arcibiskupství pražského, které se stalo zřizovatelem školy a s podporou MČ Prahy 13, která mateřské škole pronajala svou budovu. Začalo se vytvářet společenství rodičů, dětí a zaměstnanců školy. Mateřskou školu začali následně vyhledávat pro své děti také rodiče „bez vyznání“, a to především pro pozitivní klima a zaměření školy. Od roku 2004 se v CMŠ Srdíčko pracovalo podle vzdělávacího kurikula „Nejsi sám“, které se orientovalo na životní hodnoty, na nichž je založeno křesťanství a lidská společnost. Od roku 2007 vzdělává CMŠ Srdíčko podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Školní vzdělávací program byl zcela přepracován pro školní rok 2011/2012, kdy došlo i ke změně názvu. Od té doby dochází již k páté aktualizaci.

Křesťanskou výchovu považujeme za součást celkového rozvoje osobnosti dítěte. Naši mateřskou školu vyhledávají zpravidla rodiče nebo zákonní zástupci dětí (dále jen zákonní zástupci), kteří jsou praktikujícími křesťany. Po této stránce se snažíme vést úzkou spolupráci s rodinou. Rodiny, které se nehlásí k náboženské víře, mají o mateřskou školu zájem především z důvodu pěstování dobrých vztahů dětí k sobě vzájemně. Dětem předáváme křesťanské hodnoty, učíme je toleranci vůči druhým, mít rády druhé, i když mohou být odlišní. Vedeme je k tomu, aby uměly samostatně řešit vzniklé problémy.

Mateřská škola se nachází na území Městské části Praha 13 na sídlišti Lužiny, v blízkosti metra. Budova je panelová dvoupodlažní. Mateřskou školu obklopuje rozlehlá oplocená zahrada se vzrostlou zelení a herními prvky pro děti.

CMŠ je šestitřídní, max. povolená kapacita je 130 dětí. V prvním podlaží jsou umístěny tři třídy – Žabky, Berušky a Včelky, v druhém nadzemním podlaží jsou umístěny třídy Kuřátka, Veverky a Motýlci. Dvě oddělení mají k dispozici třídu – jídelnu, přípravnu jídel, hernu a tělocvičnu, dále sociální zázemí, šatnu, příslušné kabinety a svůj vchod. Oddělení s menším počtem dětí třída Kuřátka v 1. NP sdílí společné prostory - přípravnu jídel, sociální zázemí, příslušné kabinety a vchod společný s oddělením třídy Veverky. Oddělení s menším počtem dětí třída Včelky v přízemí sdílí společné prostory - přípravnu jídel, sociální zázemí, příslušné kabinety a vchod společný s oddělením třídy Žabky. Součástí mateřské školy je školní jídelna. Dále se v prostorách CMŠ nachází ředitelna, kancelář hospodářky školy, sborovna a knihovna.

Chodby i třídy jsou vymalovány barevně, jsou zdobeny dětskými pracemi, obměňovanými podle tématu. Interiér tříd, herní prvky a hračky podle možností inovujeme a nabídku pro děti zpestřujeme.

Mateřská škola je určena pro děti od 2 do zpravidla 6 let, dvouleté děti přijímáme pouze v případě volné kapacity v menších třídách. Dvě třídy jsou naplňovány do max. kapacity 28 dětí (obvykle do 26), jedna třída do kapacity 24 dětí, jedna třída do kapacity 22 dětí a dvě třídy jsou naplňovány do kapacity max. 14 dětí. Třídy jsou rozděleny na předškolní, kde zůstávají děti po odkladu školní docházky a kam jsou zařazovány děti, které ve školním roce půjdou k zápisu do první třídy ZŠ, a případně děti jim věkově nejbližší. V dalších třídách jsou děti zařazovány věkově heterogenně – zpravidla od 3 do 5 let.

Mateřská škola disponuje velkou školní zahradou. Postupně během několika let docházelo k její úpravě. K největší obnově zahrady došlo v letech 2023 a 2024, kdy se nám díky evropským projektům a podpoře ze Státního fondu životního prostředí podařilo dosáhnout zásadní proměny zahrady. Celý koncept zahrady směřuje k přírodní zahradě, pomocí které chceme u dětí budovat vztah k přírodě, učit je vnímat přírodní krásy, vést je k citlivému vnímání esteticky uspořádaného prostoru a poskytovat jim možnosti pro volnou hru.

Součástí zahrady je nyní nově proutěná vesnice, obloukový stůl kolem vzrostlého dubu a v západní části zahrady, nová badatelna s dřevěnými stoly a lavicemi, smyslová cesta (hmatový chodník), hrabaliště, terasovité záhony vyrobené z akátového dřeva, nové stoly a lavice a hmyzí dům. Byla vybudována nová rostlinná zóna v rozsahu 10m² a bylinná spirála v rozsahu 7m². Odstraněny byly také betonové panely, pozůstatky socialistické výstavby, které zahradě rozhodně nepřidávaly na kráse. Na ploty byly umístěny venkovní tabule, které mohou děti využívat ke kresbě křídou. V poslední etapě revitalizace školní zahrady byla vybudována stromová podia. To vše doplňují pomůcky pro polytechnickou a environmentální výchovu, které mají děti na zahradě k dispozici.

Na zahradě zůstala umístěna nerezová klouzačka, vahadlová houpačka, houpačka hnízdo, síťová prolézačka, prolézačka týpí a tři pružinové houpačky. Děti zde také mohou využívat velký zahradní altán a dvě pískoviště. Písek v pískovištích je pravidelně přesíván a vyměňován, pískoviště mají ochranné sítě.

Zahradu doplňuje ekologická stezka s názvem Stezka stvoření, která nám připomíná den po dni biblický příběh o stvoření světa. Umístěním sedmi knih s obrázky jednotlivých dní na zahradě, ale tento projekt nekončí. Dále pokračujeme s tvorbou textů pro děti i rodiče a pracovními listy pro předškolní děti.

Ve vstupní části mateřské školy jsou okrasné záhony - kvetoucí dřeviny v kombinaci s květinami. Na zahradě je umístěn velký dřevěný trojdílný kompostér, který využíváme při péči o zahradu. Tráva je sekána podle potřeby. Dva zahradní domky využíváme k uložení hraček a nářadí pro péči o zahradu.

Na zahradě jsou pravidelně pořádány akce pro děti nebo akce pro rodiče s dětmi. Např. Den stvoření aneb slavnost sv. Františka, Svatomartinský průvod, Tříkrálové koledování pod vánočním stromem, Den Země, Den dětí, Zahradní slavnost apod.

2.2 Dlouhodobý plán školy

Posláním CMŠ Srdíčko je zabezpečit uspokojování přirozených potřeb dítěte a celkový rozvoj osobnosti dítěte po stránce duchovní, psychické, fyzické i sociální v duchu křesťanské morálky a etiky.

Klademe důraz na osobnostně orientovanou výchovu, jejímž základním znakem je partnerský vztah k dítěti. Pomocí vytvoření pohodového a přátelského prostředí bez zbytečného spěchu, kde se děti budou cítit dobře, kde bude kamarádská atmosféra, pochopení a láska, směřujeme k cíli. Usilujeme o rozvoj samostatných, tvořivých a zdravě sebevědomých dětí cestou přirozené výchovy. Na rozvoj osobnosti dítěte se zaměřujeme s ohledem na individuální zvláštnosti každého dítěte. Pomáháme dětem vytvářet vztahy s druhými a podporujeme také jejich kooperaci s ostatními. Klademe důraz na spolupráci s rodinou a vzájemnou důvěru. Vytváření důvěrného a bezpečného prostředí pro každé dítě je pro nás prioritou.

Cílem mateřské školy je připravit dítě na vstup do základní školy na takové úrovni, která je pro něj individuálně dosažitelná.

Základní pilíře:

- předávat základy pro to, stát se dobrým člověkem
- ve spolupráci s rodinou rozvíjet charakterové a volní vlastnosti
- seznamovat děti se základy duchovního života a postupně jej u nich rozvíjet
- vést děti k rozlišování materialistické a duchovní stránky života
- učit objevovat, jednat a žít ve společenství
- vytvářet přirozené prostředí pro výchovu a vzdělávání na základě individuálních potřeb a zájmů
- vytvářet příznivé klima v mateřské škole pro všechny děti, rodiče, zákonné zástupce i zaměstnance
- prohlubovat schopnost spolupráce a dalšího rozvoje učitelů

Považujeme za velmi důležité napomáhat dětem k prožívání šťastného dětství, ze kterého bude čerpat nejen v dalším stupni vzdělávání, ale i v dalších etapách svého života.

S celým kolektivem mateřské školy pod vedením zkušené facilitátorky jsme se zamýšleli nad hodnotami, které jsou v naší mateřské škole pro nás důležité.

Zvolili jsme si tyto:

- Víra
- Laskavost
- Upřímnost
- Důvěra
- Spolehlivost
- Odpovědnost
- Tolerance
- Bezpečí

Společně jsme stanovili i vizi naší mateřské školy. Vychází z našeho poslání a její uvedení do života je podmíněno přijetím všech, kteří se podílejí na životě mateřské školy. Při tvorbě vize se všichni zavázali k jejímu naplňování a uskutečňování v maximální možné míře.

***CHCEME VÉST DĚTI TAK,
ABY BYLY DOBRÝMI LIDMI
A UMĚLY ŽÍT VE SPOLEČNOSTI.***

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Materiální a ekonomické podmínky

- Škola má šest tříd ve čtyřech odděleních, jejichž součástí je třída, herna, místnost pro cvičení a spaní dětí, dále sociální zázemí, šatny a zázemí pro učitelky. Ke každému oddělení náleží kuchyňka na výdej jídla. Ve dvou odděleních jsou umístěny třídy po 26 dětech. Další dvě oddělení jsou rozdělena. Třidu a herna využívá jedna třída a místnost pro cvičení a spaní je upravena pro další menší třídu pro 14 dětí. Sociální zázemí je pro obě třídy společné, stejně jako zázemí pro učitelky. Prostorově jednotlivá oddělení zcela vyhovují potřebám dětí. Mateřská škola má dostatečně velké prostory.
- Vybavení pomůckami, hračkami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí a jejich věku a podle možností je obměňováno a doplňováno.
- Třída i herna jsou vybaveny tak, aby pomůcky a hračky byly dětem dostupné. Dle pravidel si mohou děti hračky samostatně brát. Hračky jsou tematicky rozdělené, postupně se snažíme nově vybavovat dle finančních možností koutky pro skupinové a individuální činnosti dětí.
- K rozvoji estetického vnímání a hudebního cítění je ve čtyřech třídách klavír, v hudebním vybavení školy jsou také kytary, flétny a Orffovy nástroje.
- V obou předškolních odděleních jsou umístěny interaktivní tabule, kterou pravidelně využívají třídy se staršími dětmi. Jsou k dispozici ovšem i dalším třídám. Úlohy a hry na interaktivní tabuli nenásilně rozvíjejí potřebné dovednosti dětí, které patří ke klíčovým prostředkům rozvoje dětí pro jejich další úspěšnost. Rozvíjí myšlení, představivost, tvořivost, logické uvažování, základy matematického poznání.
- Hygienické zařízení, vybavení pro odpočinek i dětský nábytek odpovídají počtu dětí i jejich věku a jsou zdravotně nezávadné, bezpečné a estetického vzhledu.
- Děti se samy podílí na úpravě a výzdobě prostředí, které je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné a mohli je zhlédnout i rodiče.
- Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje rozsáhlá oplocená zahrada. V posledních letech byla zahrada inovována a svým novým vybavením umožňuje rozmanité pohybové aktivity a další aktivity zaměřené především na environmentální a polytechnickou výchovu.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory školy splňují bezpečnostní a hygienické normy podle platných předpisů.
- Mateřská škola má dostatek vnitřních i venkovních úložných prostor (ukládání lůžkovin, ukládání TV nářadí, výtvarného a pracovního materiálu, zahradních hraček).

3.2 Životospráva

- Dětem je třikrát denně poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů a norem.
- Školní kuchyně denně vaří čerstvé jídlo, pitný režim je zajištěn bez omezení celý den i při pobytu venku na školní zahradě.
- Je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne dítěte v MŠ, který intenzivněji podporujeme zejména u dětí, které nemají potřebu pít.
- Usilujeme o vhodnou skladbu jídelníčku a dodržování technologie přípravy pokrmů a nápojů. Ve spolupráci se školní jídelnou a vedoucí ŠJ se snažíme zajistit dětem kaloricky vyváženou a pestrou stravu, denně doplněnou o ovoce a zeleninu, včetně mléka a mléčných výrobků.
- Upřednostňujeme luštěniny, drůbeží, rybí maso a zeleninová jídla, zařazujeme výrobky ze sóje.
- Mezi podávanými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly.
- Nenutíme děti jíst, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly.
- Děti mají možnost přidání porce.
- Jídelníček je zveřejňován na nástěnkách v šatnách a na webových stránkách CMŠ.
- Pobyt venku respektuje doporučenou délku. Děti mají dostatek volného pohybu ve venkovním prostředí.
- Pouze při nepříznivých stavech ovzduší, nebo za silného větru, deště či sněhových přeháněk se volí jiný program.
- Snažíme se zajistit vhodné pomůcky i k pohybovým aktivitám ve třídě.
- Respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku nabízíme jiný klidný program.
- Je zajištěn denní harmonogram a řád.
- Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.

3.3 Psychosociální podmínky

- Prioritou CMŠ Srdíčko je vytvořit bezpečné, klidné prostředí, které je založeno na pěstování dobrých vztahů, důvěře a toleranci.
- Usilujeme o to, aby se děti i dospělí cítili v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně a bezpečně.
- Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena potřebným řádem. Pocit jistoty a bezpečí je podporován denním režimem, rituály a pravidly vzájemného soužití. Jednotlivé třídy mají nastavená svá vlastní pravidla, na jejich tvorbě se podílí děti spolu s učitelem.

- Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí a situace dle jeho individuální situace.
- Nikdo není zvyhodňován ani znevýhodňován, všechny děti mají stejná práva a povinnosti.
- Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem.
- Spolehlivost a důvěryhodnost dospělých (učitelů i provozních zaměstnanců) o které se snažíme, jsou předpokladem k rozvíjení citlivosti pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost i pomoci a podpory u dětí.
- Nepoužíváme negativní komentáře a podporujeme děti v samostatných pokusech, dostatečně chválíme a pozitivně hodnotíme.
- Respektujeme potřeby dětí a pomáháme je uspokojovat.
- Vzdělávací nabídku přizpůsobujeme mentalitě předškolního dítěte a jeho potřebám. Je naším zájmem, aby byla dětem tematicky blízká, snadno pochopitelná, přiměřeně náročná a dítěti potřebná. Klademe důraz na individualizaci.
- Na nejmenší možnou míru eliminujeme stres a spěch.
- Záměrem je podporující a sympatizující způsob pedagogického vedení, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.
- Podporující pedagogický styl se projevuje vstřícnou a naslouchající komunikací.
- Učitel se vyhýbá negativním slovním komentářům, nenásilně ovlivňuje prosociální vztahy. Dbáme na prevenci šikany.
- Snažíme se, aby se dětem dostávalo jasných a srozumitelných pokynů.
- Usilujeme o to, aby třída byla pro děti kamarádkým prostředím, v němž jsou děti rády.

3.4 Organizace chodu

- Snažíme se o dostatečně pružný denní řád, který reaguje na individuální možnosti dětí, na jejich zájem o činnosti, zaujatost a jejich potřeby.
- Děti nacházejí potřebné zázemí, klid bezpečí i soukromí. Je dbáno na osobní prostor.
- Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně.
- Usilujeme o vyváženost spontánních a řízených činností a snažíme se, aby děti měly dostatek prostoru a času pro spontánní hru.
- Při plánování denních činností vycházíme z tohoto programu školy, s ohledem na vzdělávací potřeby dětí, jejich možnosti a zájem. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti.
- Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování.
- V případě individuálního vzdělávání dítěte se škola se řídí platnou legislativou.

- Všichni zaměstnanci školy reagují na individuální potřeby dětí a snaží se pomáhat v jejich uspokojování. Dětem se plně věnují.
- Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídách, spojování tříd je maximálně omezeno.

U nově přichozích dětí doporučujeme tzv. adaptační režim. Podle individuálních potřeb dítěte je možno s dítětem pobývat určitou dobu přímo ve třídě, tato doba se postupně zkracuje. Po domluvě je také možno zpočátku dítě vyzvednout již během dopoledne. Adaptační režim domlouvá učitelka s rodiči podle potřeb dítěte a možností rodičů. Adaptační režim může usnadnit dítěti postupné začleňování do kolektivu ostatních dětí a seznamování s novým prostředím. Může dítě pomoci lépe překonat první větší odloučení od rodiny.

3.5 Řízení mateřské školy

- Ředitelka jasně vymezuje povinnosti, úkoly a pravomoci všech zaměstnanců. Všichni zaměstnanci plní úkoly podle náplně příslušné k jejich práci.
- Ředitelka podporuje spoluúčast všech pracovníků na rozhodování o zásadních otázkách školního programu. Všichni pedagogičtí pracovníci pracují jako tým a zvou ke spolupráci i rodiče.
- Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program s koordinátorkou ŠVP a ve spolupráci s ostatními učiteli. S nimi pracuje i na jeho úpravách dle výsledků evaluace a hodnocení všech stránek chodu školy a dle případných změn v legislativě. Snahou je vytvářet důvěrné a tolerantní prostředí, kde je všem zaměstnancům ponechán dostatek pravomocí a kde je respektován jejich názor.
- Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců.
- Je vytvořen funkční informační systém.
- Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční.
- Ředitelka vychází z analýzy a využívá zpětné vazby.
- Ředitelka spolupracuje se zřizovatelem, Římskokatolickou farností u kostela sv. Jakuba Staršího, s ostatními církevními školami, MČ Praha 13, i se školami na území MČ Prahy 13.
- Školní zralost, odklady školní docházky a výchovné obtíže řešíme s Křesťanskou pedagogicko-psychologickou poradnou, ale také s jinými poradnami či odborníky.
- Vedení školy umožňuje praxe studentům z pedagogických škol.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

- Ředitelka školy rozepisuje přímou vyučovací činnost učitelů tak, aby byla zajištěna vždy optimální pedagogická péče. Učitelé v jednotlivých třídách se překrývají zpravidla tři hodiny. Učitelé pečují o prostředí své třídy, aby bylo estetické a harmonické a vyhovovalo dětským potřebám.
- Snahou vedení školy je, aby všichni učitelé měli předepsanou odbornou kvalifikaci.
- Učitelé se dále sebevzdělávají a ke vzdělávání se snaží přistupovat aktivně, průběžně doplňují odbornost účastí na seminářích, případně vzděláváním se na VŠ nebo VOŠ.
- Učitelé upřednostňují komunikaci s dítětem formou dialogu a dodržování předem stanovených pravidel, snaží se respektovat osobnost každého dítěte, přistupují k dětem podle individuálních potřeb, komunikují s rodiči a řeší s nimi rozvoj dětí podle jejich aktuálních potřeb.
- Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel.
- Profesionální chování pedagogů je samozřejmostí.
- Vedoucí školní jídelny a kuchařky i ostatní provozní zaměstnanci spolupracují s vedením školy i s pedagogickými pracovníky.
- Přípomínky, podněty a návrhy řeší kolektiv na pravidelných pedagogických a provozních poradách.

3.7 Spolupráce s dalšími institucemi

Spolupracujeme především s těmito institucemi:

- se zřizovatelem
- se zapsaným spolkem Pro školu, z. s.
- s Římskokatolickou farností u kostela sv. Jakuba Staršího
- s ostatními církevními školami
- s Křesťanskou pedagogicko-psychologickou poradnou
- s různými speciálními pedagogickými centry
- s různými pedagogickými školami, např. JABOK (praxe studentů)
- s MČ Praha 13 a obecními mateřskými školami

Nebráníme se ani další spolupráci vedoucí ku prospěchu mateřské školy a především ku prospěchu samotných dětí.

3.8 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

- Spolupráce se zákonnými zástupci dětí je pro nás velmi důležitá. Tato spolupráce funguje na základě partnerství. Usilujeme o vzájemnou důvěru, vstřícnost, pochopení, respekt a ochotu spolupracovat.
- Rodinu považujeme za základ výchovy dítěte, proto se snažíme podporovat rodinnou výchovu a pomáhat rodičům v péči o dítě.
- Na začátku školního roku vyplňují rodiče dotazník týkající se jejich dítěte. Snažíme se pak vycházet z těchto informací o dítěti.
- Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin. Každému dítěti je vedeno od zahájení do ukončení předškolního vzdělávání osobní portfolio.
- Učitelé informují rodiče o pokrocích a prospívání jejich dítěte, domlouvají se na společném postupu při jejich výchově a vzdělávání, podle potřeby si mohou zajistit konzultace s jednotlivými učitelkami.
- Mateřská škola nabízí rodičům poradenský servis a v rámci aktivity Káva od srdce nejružnější osvětové aktivity. Při této aktivitě se mohou pravidelně setkávat, poznávat mezi sebou a podporovat školu.
- Prohlubujeme spolupráci s rodiči předškolních dětí při přípravě na dobrý vstup do 1. třídy ZŠ.
- Rodiče se mohou podílet na akcích školky a poznávat se mezi sebou – brigády na zahradě, sv. Martin, Jarmark, Mikuláš, Tříkrálové koledování aneb zpívání pod vánočním stromem, Den Země, Zahradní slavnost a další. Projevili-li rodiče zájem, mají možnost spolupracovat při vytváření plánů a programu MŠ.
- Rodiče jsou informováni prostřednictvím aplikace Naše MŠ, měsíčních Zpráv ze Srdíčka (tištěný i elektronický zpravodaj), nástěnek a webových, facebookových a instagramových stránek o veškerém dění v CMŠ.
- Chráníme soukromí rodiny, zachováváme diskrétnost a dbáme na ochranu osobních údajů dítěte.

Péče o zdraví ve spolupráci s rodinou:

- Ranní filtr – učitelka má možnost nepřevzít dítě do dětského kolektivu, pokud má zřejmé známky onemocnění, klademe především důraz na ohleduplnost a zodpovědnost rodičů ke svému dítěti a k ostatním dětem.
- Vedeme děti k péči o své zdraví – osobní hygiena, správné hygienické návyky.
- Upozorňujeme na možnosti dětských nemocí, úrazů a jejich prevence.
- Zveřejňujeme jídelníčky.
- Informujeme rodiče o výskytu infekčních nemocí v MŠ.

3.9 Zabezpečení výuky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- V CMŠ vždy respektujeme individuální možnosti a potřeby dítěte.
- Zabezpečíme uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizací činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání.
- Zabezpečíme osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení.
- Zajistíme snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy.
- Zodpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ředitel školy.
- Úzká spolupráce s rodiči u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je pro nás prioritou.
- Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami CMŠ poskytuje podpůrná opatření prvního až pátého stupně.

3.9.1 Podpůrná opatření prvního stupně

- Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje CMŠ i bez doporučení školského poradenského zařízení.
- První stupeň podpůrných opatření u dítěte stanoví ředitel na základě konzultací s učiteli a zákonnými zástupci vzhledem k speciálním vzdělávacím potřebám dítěte.
- U dětí se stanoveným prvním stupněm podpůrného opatření v případě potřeby zpracováváme jednoduchý a strukturovaný plán pedagogické podpory (dále jen PLPP).
- Ředitel školy pověřuje učitele sestavením PLPP a komunikací se zákonnými zástupci.
- Před zpracováním PLPP probíhají rozhovory mezi učiteli, popř. ředitelem s cílem nastavení správných metod práce s dítětem, způsobu kontroly osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů.
- V případě, že má PLPP písemnou podobu, předkládá jej učitel řediteli ke kontrole. S PLPP jsou seznámeni zákonní zástupci dětí.
- Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zákonnému zástupci využití poradenské pomoci (PPP, popř. SPC...)
- Zvláštní vzdělávací nabídku mají děti s odkladem školní docházky. Vzdělávací nabídku podle potřeb dítěte připravuje učitel.

3.9.2 Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

- Při zajišťování podpůrných opatření druhého až pátého stupně postupujeme v souladu s platnou legislativou.
- CMŠ poskytuje doporučená podpůrná opatření bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ) a udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce.
- CMŠ spolupracuje se ŠPZ již při nastavení podpůrných opatření a konzultuje speciální vzdělávací potřeby dítěte.
- Komunikaci se školským poradenským zařízením zajišťuje ředitel školy, případně pověřuje konkrétního učitele.
- Ředitel školy pověřuje učitele vytvářením individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP), pokud je vytváření IVP stanoveno ŠPZ v doporučení v návrhu organizační formy vzdělávání.
- Ředitel školy pověřuje učitele komunikací se zákonnými zástupci.
- Před zpracováním IVP se učitel řádně seznámí s doporučením ŠPZ, dále probíhají rozhovory mezi učiteli, asistentem pedagoga, popř. ředitelem s cílem nastavení správných metod práce s dítětem, způsobu kontroly osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů.
- Učitel při zpracování IVP může využít konzultací s odborníky (např. Raná péče, logoped, speciální pedagog) a konzultace s rodiči.
- IVP má písemnou podobu a učitel předkládá IVP řediteli ke kontrole.
- S IVP jsou seznámeni zákonní zástupci dětí, pověřený učitel zorganizuje schůzku.
- IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb dítěte.
- IVP vyhodnocujeme ve spolupráci ŠPZ nejméně jednou ročně.
- Za plnění IVP je zodpovědný pověřený učitel.
- Pokud ŠPZ doporučí poskytování podpůrných opatření pomocí dalších pedagogických pracovníků (např. asistenta pedagoga), zajistí tyto pracovníky ředitel školy.
- V případě, že ŠPZ doporučí předměty speciálně pedagogické péče, budou zařazeny do vzdělávací nabídky.
- Vzdělávací obsah těchto předmětů speciálně pedagogické péče přizpůsobíme vzdělávacím možnostem a předpokladům dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

3.9.3 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí češtiny

- Věnujeme se dětem s odlišným mateřským jazykem a řídíme se Metodickým materiálem k poskytování bezplatné jazykové přípravy v předškolním a základním vzdělávání od 1. 9. 2021
- V rámci jazykové přípravy v povinném předškolním vzdělávání využíváme podpůrný metodický materiál při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka, kterým je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání. Tento materiál využíváme i pro individualizovanou práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.
- Pokud počet dětí, které jsou cizinci, a pro které je předškolní vzdělávání povinné, je alespoň 4 děti, bude ředitelkou CMSŠ zřízena skupina (s max. 8 dětmi) nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Další skupina bude zřízena, pokud je první naplněna na max. kapacitu 8 dětí. Jazyková příprava ve skupině bude poskytována v rozsahu 1 hodina týdně, ta bude rozdělena do dvou nebo více bloků týdně.
- Pokud bude počet dětí, které jsou cizinci, a pro které je předškolní vzdělávání povinné méně než 4 děti, bude těmto dětem poskytována individuální jazyková podpora v rámci vzdělávacích činností dle školního vzdělávacího programu.
- Učitelé v mateřské škole dle možností absolvují vzdělávací programy týkající se vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí češtiny jako vyučovacího jazyka.

3.10 Zabezpečení výuky dětí mimořádně nadaných

- V rámci integrovaných bloků vytváříme podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech.
- S ohledem na individuální možnosti dětí jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládáme činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít.
- Podporujeme všechny projevy a známky nadání i bez potvrzení a identifikace nadání, či mimořádného nadání.
- Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely.
- V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP.

3.11 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

- Péče o děti od dvou do tří let je organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy.
- Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.
- Ve třídě jsou pro zajištění bezpečnosti zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty a jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- CMŠ je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.
- CMŠ vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Učitel uplatňuje k dítěti laskavý důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.
- V CMŠ jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

4 Organizace vzdělávání

4.1 Kritéria přijetí

- Kritéria přijetí k předškolnímu vzdělávání stanovuje ředitelka aktuálně před zápisem po dohodě se zřizovatelem.
- Mateřská škola může přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním a má doklad, že je proti nákaze imunní, nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci.
- Zápis k předškolnímu vzdělávání dětí do mateřské školy na následující školní rok probíhá v měsíci květnu v kalendářním roce, ve kterém následující školní rok začíná.
- Na konkrétní datum zápisu do MŠ pro následující školní rok je rodičovská veřejnost upozorněna prostřednictvím webových stránek školy, oznámením na venkovní nástěnce a prostřednictvím městského zpravodaje STOP.
- Děti mohou být do mateřské školy přijímány i v průběhu školního roku, je – li volná kapacita.

4.2 Ekonomické podmínky

- Škole jsou poskytovány finanční prostředky vyčleněné na činnost ze státního rozpočtu za podmínek stanovených Zákonem č. 561/2004 Sb., školským zákonem, ve znění pozdějších předpisů.

- Škola uzavírá se zákonným zástupcem dítěte smlouvu o poskytování předškolního vzdělávání za úplatu. Zákonný zástupce se tedy podílí na úhradě nákladů školy formou platby „školného“ na stanovený školní rok ve stanovené výši a ve stanovených termínech. Tyto prostředky jsou využity ke zkvalitnění výchovy a vzdělávání dítěte.
- Škola se snaží v co největší míře využívat možnosti získání finančních prostředků z jednotlivých evropských nebo národních grantů.
- Dalšími finančními zdroji jsou poskytnuté dary a výnos z doplňkové činnosti.

4.3 Vnitřní uspořádání školy a charakteristika jednotlivých tříd

- V CMŠ Srdíčko je šest tříd – dvě třídy s max. počtem 28 dětí, (obvykle však naplňovány do 26 dětí), jedna třída s max. počtem 24 dětí, jedna třída s max. počtem 22 a 2 třídy s max. počtem 14 dětí.
- Rozdělování dětí do tříd vychází prioritně se zařazením dětí rok před nástupem do základní školy do jedné, popř. dvou tříd, kde více zaměřujeme vzdělávací nabídku na přípravu na vstup do ZŠ. V těchto třídách zůstávají děti po odkladu školní docházky a dle počtu dětí jsou doplněny nejstaršími pětiletými dětmi, popř. čtyřletými dětmi.
- Ostatní děti jsou v heterogenních třídách zpravidla od 3 do 5 let, případně od 2 let.
- Při zařazování dětí do tříd zohledňujeme i sociální potřeby dětí, např. v případě sourozenců či kamarádů.
- Zohledňujeme také zařazování dětí se specifickými vzdělávacími potřebami do konkrétních tříd a také případné snižování počtu dětí v těchto třídách dle platné legislativy.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

Výchovně vzdělávací program naší mateřské školy je založen na křesťanských hodnotách a osobnostně orientované výchově. Křesťanská výchova prolíná celým výchovně vzdělávacím programem a je nedílnou součástí celého programu. Ve všech integrovaných blocích jsou zařazena křesťanská témata podle Celistvé na smysl zaměřené pedagogiky Franze Ketta.

Spolu s prožíváním roku občanského, nezapomínáme prožívat i rok liturgický. V rámci školního vzdělávacího programu neopomíjíme krásu stvoření a děti vedeme k environmentálnímu myšlení a ke zdravému životnímu stylu. Vytváříme stálou příležitost k učení prožitkem a při plánování výchovně vzdělávací činnosti vycházíme z potřeb dítěte a jeho individuality. Uplatňujeme principy individualizace v podmínkách sociální skupiny. Děti vedeme k odpovědnosti za své chování a jednání.

Specifickou pozornost věnujeme základnímu osvojování klíčových kompetencí, které budou u dětí hrát důležitou roli nejen v přípravě na školu, ale i v jejich následných životních etapách. S dětmi směřujeme k dosažení klíčových kompetencí uvedených v RVP PV před zahájením povinné školní docházky s ohledem na jejich individuální možnosti.

Do výchovně vzdělávacího procesu zařazujeme ve větší míře environmentální výchovu, polytechnickou výchovu a logopedickou prevenci. Vzdělávací program přizpůsobujeme dětem se specifickými vzdělávacími potřebami. Inkluzivní vzdělávání je pro nás samozřejmostí.

6 Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je ucelen v integrovaných blocích, které jsou rámcové a směřují k cílům a záměrům předškolního vzdělávání v naší mateřské škole. Je zaměřen na všechny vzdělávací oblasti. Prostřednictvím vzdělávacího obsahu vytváří učitel u dětí základy klíčových kompetencí v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání – Příloha č. 1

Každý integrovaný blok zasahuje všech pět vzdělávacích oblastí:

1. Dítě a jeho tělo	biologické
2. Dítě a jeho psychika	psychologické
3. Dítě a ten druhý	interpersonální
4. Dítě a společnost	sociálně-kulturní
5. Dítě a svět	environmentální

Každá oblast zahrnuje tyto vzájemně propojené kategorie: *dílčí cíle (záměry)*, *vzdělávací nabídku a očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*, které jsou rozděleny podle integrovaných bloků.

6.1 Principy a metody vzdělávání

Hlavním principem předškolního vzdělávání v CMŠ je vytvoření vhodného vzdělávacího prostředí. Takového, které bude pro dítě vstřícné, podnětné, zajímavé a obsahově bohaté, v němž se dítě může cítit jistě, bezpečně, radostně a spokojeně, a které mu zajišťuje možnost projevit se, bavit se a zaměstnávat přirozeným dětským způsobem.¹

Do integrovaných bloků je vzhledem k zaměření mateřské školy zařazena i křesťanská výchova. Křesťanskou výchovu neoddelujeme, naopak díky ní prohlubujeme a rozšiřujeme všechny klíčové kompetence o podstatnou životní dimenzi.² Ke křesťanským hodnotám tak vedeme děti přirozeně a nenásilně.

Základní metodou naší práce s předškolními dětmi je *prožitkové a kooperativní učení hrou a činnostmi dětí*. Hra je přirozený, spontánní a dynamický životní projev, jejímž prostřednictvím dítě získává a ověřuje zkušenosti. Zajišťujeme dostatek prostoru pro hru, ale i relaxaci a odpočinkové činnosti.

¹ Srov. Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání: účinný od 1. 1. 2018, str. 7

² Srov. s. M Josefa Hana Jarošová: *Diplomová práce, Přítomnost a naplňování kompetencí Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání v programu „Aby malé bylo velké“*

Dále uplatňujeme *situační učení*, které je založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí. Dítě se tak přímo učí dovednostem a poznatkům, které v danou chvíli potřebuje. Díky tomu dokáže lépe chápat smysl jednotlivých situací.

Využíváme také *spontánního sociálního učení*, ve kterém hraje důležitou roli princip přirozené nápodoby. Proto velmi dbáme ve všech činnostech a situacích na vhodnost postojů a chování, které dětem poskytujeme k nápodobě.

Specifickou formou je didakticky zacílená činnost přímo či nepřímo řízená, v níž je zastoupeno spontánní i záměrné učení. Snažíme se o jejich vzájemnou provázanost a vyváženost. Tato činnost je založena na aktivní účasti dětí, omezující přijímání hotových poznatků a využívající zejména prožitkového, kooperativního a situačního učení. Tyto činnosti probíhají zpravidla v menší skupině nebo individuálně.

Didaktický styl vzdělávání dětí v mateřské škole je založen na principu *vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte*.³

V předškolních třídách jsou využívány interaktivní tabule. Pomocí úkolů a her na interaktivní tabuli nenásilně rozvíjíme potřebné dovednosti dětí, které patří ke klíčovým prostředkům rozvoje dětí pro jejich další úspěšnost. A seznamujeme je tak i s možnostmi digitálních technologií.

Cíle výchovně vzdělávací práce:

1. Vytvořit dětem prostředí a podmínky pro rozvíjení všestranných schopností a schopnosti učení (poznávání nového, tvorba prostředí přispívající k jejich zdravému vývoji, apod.).
2. Předávat dětem základy hodnot, na nichž je založeno křesťanství i naše společnost. Rozvíjet společenství CMSŠ na základě vzájemné spolupráce, úcty, tolerance a otevřenosti.

---

³ Srov. *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání: účinný od 1. 1. 2018*, str. 8

3. Podporovat děti v osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

6.2 Třídní vzdělávací programy

Rozpracování tematické části a stručná charakteristika vzdělávací nabídky je předmětem třídních vzdělávacích programů (TVP). Učitelé je každoročně mění podle závěrů evaluace jednotlivých integrovaných bloků. Třídní vzdělávací programy jednotlivých tříd vymezují specifika těchto tříd. Zvláště jsou rozdílné TVP v předškolních třídách a v ostatních třídách. Při tvorbě TVP učitelé nezapomínají klást důraz na individualizovaný osobnostní rozvoj každého dítěte. Vzdělávací obsah v TVP přizpůsobuje učitel věku, možnostem, zájmům a potřebám dětí konkrétní třídy.

Vzdělávací obsah učitel přizpůsobuje také potřebám dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem mimořádně nadaným. Třídní vzdělávací programy zaznamenává učitel do tabulky k tvorbě třídního vzdělávacího – Příloha č. 2.

6.3 Uspořádání témat ŠVP

Integrované bloky jsou rozděleny do pěti časových období. V těchto obdobích sledujeme jak období roční, tak období liturgického roku. Každý integrovaný blok je také zaměřen na hlavní motto naší školy: „Správně vidíme jen srdcem.“ Dětem v rámci integrovaných celků přibližujeme dobré vlastnosti člověka a vštěpujeme jim správné zásady lidského soužití ve společnosti.

1. Čas poznávání a sklizně – přátelské a pomáhající srdce
2. Čas péče a očekávání - srdce plné naděje a dobroty
3. Čas chladných dnů a zimních radovánek – klidné a radostné srdce
4. Čas probouzení, rození a čas květů – nové a proměněné srdce
5. Čas slunce, vody, poznávání a cestování – veselé a otevřené srdce

6.4 Integrované bloky

Integrované bloky jsou zpracovány společně pro všechny věkové skupiny dětí a pro celou mateřskou školu jsou povinné. Každoročně se opakují. Časový plán těchto bloků je rozčleněn do pěti období.

6.4.1 Čas poznávání a sklizně - přátelské a pomáhající srdce

První integrovaný blok

Časový rozsah: září, říjen, polovina listopadu

Integrovaný blok je zaměřený na seznamování dětí s prostředím třídy, mateřské školy a na co nejlepší začlenění do nového kolektivu. Děti se postupně seznamují s pravidly soužití a bezpečnosti. Naší snahou je připravit dětem i rodičům radostný a pohodový vstup do mateřské školy, snažit se odstraňovat bariéry, které mohou vzniknout při vstupu do kolektivu, vytvářet pohodu přispívající ke zdravému vývoji dítěte, vytvářet přátelské prostředí a povzbuzovat děti v ochotě pomoci si navzájem. Každému dítěti musí být dáno najevo, že je bezpodmínečně přijímáno. Děti si v tomto období osvojují poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí. Učí se přijímat přirozené důsledky svého chování.

S příchodem podzimu využijeme různé formy a metody vzdělávání a budeme se snažit dětem přiblížit krásu tohoto ročního období. Prostřednictvím praktických činností se děti budou seznamovat s plody podzimu, s krásami podzimních barev a se změnami v přírodě. Budeme se s dětmi zamýšlet nad plody a významem lidské práce – sklizeň, s různými úpravami sklizených plodů. Děti budou vedeny k ochraně přírody a k poznání vlivu člověka na ni. Děti budou seznámeny se základními časovými pojmy – částí dne, dny v týdnu a roční období a se změnami počasí, které budou v průběhu roku sledovat.

V rámci tohoto integrovaného bloku se uskuteční dle počasí na zahradě mateřské školy Den stvoření aneb oslava svátku sv. Františka a dále oslava svátku svatého Martina – Svatomartinský průvod kolem MŠ a dramatizace legendy o svatém Martinovi zakončená jízdou na ponících v areálu školní zahrady. Dále se budeme věnovat křesťanským tématům podle Celistvé na smysl zaměřené pedagogiky Franze Ketta. Ve všech integrovaných blocích je možné vybírat z určených témat nebo přizpůsobit témata dle aktuální situace a zájmu dětí.

Témata dle Celistvé na smysl zaměřené pedagogiky Franze Ketta

- Motýl Egon – každý jsme jiní
- Svatá Ludmila (Odkud mám své jméno)
- Kolem nás je mnoho zajímavých věcí (Aby malé bylo velké)
- O malém bobrovi, který našel přátele (Aby malé bylo velké)

- Svatý Václav (Odkud mám své jméno)
- Hurá už je podzim! (Aby bylo malé velké)
- Ahoj, starý strome (Aby bylo malé velké) – památka věrných zemědělců – konec života a vzpomínání
- Slavnost všech svatých (Odkud mám své jméno)

6.4.2 Čas péče a očekávání - srdce plné naděje a dobroty

Druhý integrovaný blok

Časový rozsah: polovina listopadu, prosinec, polovina ledna

Tento integrovaný blok zahájíme přípravami na již tradiční školní Jarmark. Děti během měsíce listopadu společně se svými učiteli ve svých třídách doplňují běžné aktivity nacvičováním hudebních či divadelních pásem, které pak vzájemně všichni shlédnou během samotného Jarmarku v Komunitním centru sv. Prokopa, pokud se koná.

V další části integrovaného bloku se snažíme vytvářet s dětmi příjemnou adventní atmosféru, ve které budou moci prožívat čas naděje a radostného očekávání. Děti se seznámí s životem svatých, které slavíme v období před Vánoce. Pomůžeme dětem zaměřit se na jejich srdce, aby byla schopná pomáhat, obdarovávat, přinášet naději. Také jim připomeneme, jak mohou předávat radost a stát se těmi, kdo budou mít dobré a milující srdce. Během tohoto bloku budeme slavit svátek svatého Mikuláše. Jeho život a činnost si připomeneme a ztvárníme dle Celistvé na smysl zaměřené pedagogiky Franze Ketta a Ester Kaufmanové. Prostřednictvím legend o sv. Mikuláši budou děti seznámeny s vlastnostmi jako je štědrost, nezištnost, umění se rozdělit a obdarovat druhé.

Vyvrcholením tohoto integrovaného bloku jsou Vánoce, kdy si připomínáme narození Ježíše Krista. Při pohledu na svatou rodinu připomínáme důležitost rodiny. Dále navazujeme na téma obdarování, které jsme započali již legendou o sv. Mikuláši. Společně s dětmi prožíváme přípravu na Vánoce. Děti se seznámí s adventními a vánočními příběhy, různými lidovými tradicemi a zvyky. Celou vánoční dobu zakončíme společným zpíváním koled pod vánočním stromem v areálu školní zahrady a oslavou svátku Zjevení Páně za přítomnosti Tříkrálových koledníků. Touto oslavou zahájíme naše každoroční zapojení do Tříkrálové sbírky.

Témata dle Celistvé na smysl zaměřené pedagogiky Franze Ketta

- Zelený věneček ze zelených větviček (Aby bylo malé velké) – začátek Adventu
- Svatá Barbora – světlo Božího pokoje (Naplnil se čas)

- Sv. Mikuláš – člověk plný Boží lásky
- Sv. Lucie – světlo Boží naděje (Naplnil se čas)
- Jak se budeš jmenovat, ovečko? (Aby bylo malé velké)
- Hvězda svítí nad Betlémem (Aby bylo malé velké) – vánoční příběh
- Nosím královskou korunu (Aby bylo malé velké) – příběh tří králů
- Když sněhová vločka tančí (Aby bylo malé velké)

6.4.3 Čas chladných dnů a zimních radovánek - klidné a radostné srdce

Třetí integrovaný blok

Časový rozsah: polovina ledna, únor, polovina března

Třetí integrovaný blok dětem nabízí prožít toto období pomocí zimních radovánek, sportů a také k rozvoji dětské fantazie a zručnosti při stavění nejrůznějších sněhových staveb. Děti se seznámí s jinými krajinami, kde jsou sněhové srážky mnohem četnější, podnebí drsnější, zdroj potravy náročnější a doprava složitější. Při vycházkách budeme pozorovat zimní přírodu. Budeme s dětmi mluvit o zvířatech, která v zimě spí a o zvířatech, která zimu přežívají u nás. Děti přivedeme k tomu, jak jim mohou pomoci. Pro toto téma využijeme i školní zahradu, na které máme rozmístěna krmítka pro ptáky. Navštívíme blízký rybník, kde děti mohou krmit vodní ptáky.

S dětmi si budeme povídat o vlivech nepříznivého počasí na zdravotní stav člověka. Děti se naučí na své věkové úrovni jak o sebe pečovat, jak předcházet nemocem a jak dbát o své zdraví. Dozví se více o svém těle a jeho funkcích. Celá tato část bude zakončena zaměřením se na pět základních smyslů – zrak, čich, sluch, hmat a chuť.

Do tohoto bloku je zařazená i karnevalová oslava, spojená s kreativní činností a rozvojem estetického cítění u dětí. Předchází ji seznámení s různými pohádkovými postavami. Masopustní období vystřídá doba postní, kterou s dětmi společně zahájíme přijetím popelce na Popeleční středu v místním kostele. Během postní doby – období před Velikonocemi, se děti více seznámí s životem Ježíše Krista, jeho činností a zázraky. Seznámíme děti také se symbolem kříže a jeho souvislostí s životem lidí. Vzhledem k pohyblivým velikonočním svátkům je možné, že doba postní zasáhne více i do dalšího integrovaného bloku. Učitelé této skutečnosti přizpůsobí třídní vzdělávací programy.

Dále se budeme věnovat tématům o velké Boží lásce k nám lidem a přijatelnou formou budeme děti seznamovat s podstatou tohoto období.

Témata dle Celistvé na smysl zaměřené pedagogiky Franze Ketta

- O šťastné sněhové vločce (Aby bylo malé velké)
- Stopy ve sněhu (Aby bylo malé velké)
- Sněhulák (Aby bylo malé velké)
- Slavíme Popeleční středu (Kříž života)
- Tři stromy (Kříž života)
- sv. Valentýn – seznámení s jeho životem a poselstvím

6.4.4 Čas probouzení, rození a čas květů - nové a proměněné srdce

Čtvrtý integrovaný blok

Časový rozsah: polovina března, duben, květen

Integrovaný blok dětem nabízí intenzivně prožívat příchod jara – probouzení přírody, rození mláďat, změny počasí. Společně budeme sledovat koloběh vody a důležitost vody na Zemi. Děti seznámíme s domácími zvířaty a užitek, který nám přinášejí. Naučí se poznávat některé jarní rostliny. V tomto integrovaném bloku je zvýrazněno ekologické zaměření, které vyvrcholí oslavou Dne Země. Intenzivně bude využívána školní zahrada k pozorování přírody, k pěstování rostlin a pozorování drobného hmyzu. Krásy stvoření si také budeme s dětmi připomínat pomocí Stezky stvoření na školní zahradě, kterou doplňují pracovní listy.

Během postní doby – období před Velikonocemi, se děti více seznámí s životem Ježíše Krista, jeho činností a zázraky. Vzhledem k pohyblivým velikonočním svátkům je možné, že doba postní zasáhne více do předcházejícího integrovaného bloku. Učitelky tuto skutečnost zohlední aktuálně v TVP. Seznámíme děti také se symbolem kříže a jeho souvislostí s životem lidí. Vše vyvrcholí slavením Velikonoc a radostným prožíváním padesátidenní velikonoční doby.

V průběhu měsíce března si připomínáme i měsíc knihy. Děti vedeme ke správnému zacházení s knihami a podporujeme jejich zájem o ně. Posilujeme jejich předčtenářskou gramotnost. V průběhu měsíce dubna budeme více mluvit o bezpečnosti v silničním provozu.

Do tohoto bloku jsou také začleněna témata o daru života - děti budou vedeny k rozvoji vzájemné lásky a úcty ke svým blízkým a ke svému okolí. V měsíci květnu si připomeneme Marii – matku Ježíše Krista. S dětmi si budeme vyprávět o mamince a tatínkovi, o rodině a o různých povoláních. Vyzdvihneme důležitost rodiny, avšak taktně vzhledem k aktuálním situacím v rodinách dětí. Toto téma vyvrcholí programem ke Dni rodin v jednotlivých třídách.

Témata dle Celistvé na smysl zaměřené pedagogiky Franze Ketta

- Všechno raší, všechno pučí, jaro je tady (Aby bylo malé velké)
- Květná neděle – Ježíš vjíždí do Jeruzaléma (Kříž života)
- Svatý týden – připomenutí událostí
- Kdopak se to líhne z vajíčka? (Aby bylo malé velké)
- O malém kosovi, který vypadl z hnízda (Aby bylo malé velké)
- Svatý Jiří a drak
- Svatá Zdislava – patronka rodin
- Hřej, sluníčko, hřej (Aby bylo malé velké)

6.4.5 Čas slunce, vody a cestování - veselé a otevřené srdce

Pátý integrovaný blok

Časový rozsah: červen, červenec, srpen

S přicházejícím létem nastává čas dobrodružství a objevování. Tento integrovaný blok zahájíme slavením Dne dětí na školní zahradě, během kterého si děti mohou vyzkoušet svoje schopnosti a dovednosti v rámci připravených úkolů z různých oblastí. Vzhledem k blížícím se prázdninám jsme zařadili do tohoto integrovaného bloku téma cestování. Děti tak budou mít možnost seznámit se s naší zemí, s její kulturou, památkami i přírodou. Ale také s jinými zeměmi, odlišnosti národů, jejich kulturou i krásou přírody – faunou, flórou a místním podnebím. Děti seznámíme také s různými dopravními prostředky.

Celý blok zakončíme tématem o vodě, vodních sportech a nejrůznějších hrátkách s vodou a sluncem.

Na měsíc červen je také zařazena tradiční Zahradní slavnost, na které se rozloučíme s našimi předškoláky.

Těmto tématům se budeme věnovat i během prázdninového provozu.

Témata dle Celistvé na smysl zaměřené pedagogiky Franze Ketta

- Leť, беруško, zlatá (Aby bylo malé velké)
- Na naší louce všechno kvete (Aby bylo malé velké)
- Ať tě provází požehnání (Aby bylo malé velké)

Dílčí cíle, očekávané výstupy a vzdělávací nabídka k prvnímu integrovanému bloku

Čas poznávání a sklizně – přátelské a pomáhající srdce

Vzdělávací oblast: DÍTĚ A JEHO TĚLO		
Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Co pedagog u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	Co pedagog dítěti nabízí
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomění si vlastního těla • rozvíjení a užívání všech smyslů • osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • zachovávat správné držení těla • zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládá překážky, hází míč) • vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru • zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické návyky • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony • rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí 	<ul style="list-style-type: none"> • lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh pohybů těla na místě) a jiné činnosti • jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. • manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním • hudební a hudebně pohybové činnosti • činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí • příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkání s cizími lidmi)

Vzdělávací oblast: DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA, JAZYK A ŘEČ		
Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Co pedagog u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	Co pedagog dítěti nabízí
<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení komunikativní dovednosti (verbální i neverbální) a kultivovaného projevu vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, rozvíjení zájmu o učení poznávání sebe sama, rozvíjení pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomovat si vlastní identitu) získání relativní citové samostatnosti rozvíjení, zpřesňování a kultivování smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému, rozvíjení paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvíjení představitosti a fantazie posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování, apod.) vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, rozvíjení zájmu o učení posilování přirozené poznávací citů (zvědavost, zájem, radost z objevování apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> domluvit se verbálně a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno porozumět slyšenému naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit si vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodných větech vést rozhovory (naslouchat druhým; vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) chápat slovní vtip a humor záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, je aktivní i bez jejich opory uvědomit si svou samostatnost, orientovat se ve skupině vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněná a zdůvodněná povinnosti být citlivý ve vztahu živým bytostem, k přírodě i věcem ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat své city a přizpůsobovat jim své chování prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování 	<ul style="list-style-type: none"> artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry komentování zážitků a aktivit, vyřizování činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod. přednes, recitace, dramatizace, zpěv společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) přímé pozorování a rozhovor o výsledku záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, ...) konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, porovnávání apod.) spontánní hra, volné hry a experimenty nejrůznější hry na podporu tvořivosti a představitosti; ke cvičení různých forem paměti

Vzdělávací oblast: DÍTĚ A TEN DRUHÝ		
Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Co pedagog u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	Co pedagog dítěti nabízí
<ul style="list-style-type: none"> • poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdraví známé děti i dospělé, rozloučí se, poprosí, poděkuje, vezme si slovo, až když druhý domluví, požádá o pomoc, vyslechne sdělení, uposlechne pokyn apod.) • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat a přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově • zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denními potřeby, s knížkami, s penězi apod. • navazovat kontakty s dospělými • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem • odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná 	<ul style="list-style-type: none"> • běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování • aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy • spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě • aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost apod.) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost) v jednání lidí • činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

Vzdělávací oblast: DÍTĚ A SPOLEČNOST		
Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Co pedagog u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	Co pedagog dítěti nabízí
<ul style="list-style-type: none"> • poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům, neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými lidmi • utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat • začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti a dovednosti • adaptovat se na život ve školce, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> • aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy • spoluvytváření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě • aktivity přibližující pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost) v jednání lidí • běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování

Vzdělávací oblast: DÍTĚ A SVĚT		
Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Co pedagog u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	Co pedagog dítěti nabízí
<ul style="list-style-type: none"> • seznámení dítěte s místem a prostředím, kam chodí do MŠ a vytváření pozitivního vztahu k němu • rozvíjení schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám • rozvíjení úcty k životu ve všech jeho formách 	<ul style="list-style-type: none"> • orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí • porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je nutné v životě počítat), přizpůsobit se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsob, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňuje vlastní zdraví i životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, vycházky do okolí • poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím • přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) • záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí • ekologicky motivované herní aktivity

Dílčí cíle, očekávané výstupy a vzdělávací nabídka k druhému integrovanému bloku

Čas péče a očekávání – srdce plné naděje a dobroty

Vzdělávací oblast: DÍTĚ A JEHO TĚLO		
Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Co pedagog u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	Co pedagog dítěti nabízí:
<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení pohybové schopnosti a zdokonalování dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu, vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem ovládat koordinaci ruky a oka, ovládnout jemnou motoriku zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony 	<ul style="list-style-type: none"> zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) smyslové a psychomotorické hry činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

Vzdělávací oblast: DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA, JAZYK A ŘEČ		
Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Co pedagog u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	Co pedagog dítěti nabízí:
<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení řečové schopnosti a jazykové dovednosti rozvíjení interaktivní a komunikativní dovednosti verbální i neverbální rozvíjení tvořivost rozvíjení schopnosti vytvářet citové vztahy a plně prožívat 	<ul style="list-style-type: none"> chápat slovní vtip a humor navazovat kontakty s dospělými přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit sledovat a vyprávět příběh, pohádku zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité záměrně se soustředit a udržet pozornost vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí vyjádřit svůj souhlas, umět říct ne v konkrétní situaci přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování 	<ul style="list-style-type: none"> dechová, artikulační a fonační cvičení sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry a výtvarné hry kooperativní činnosti společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. hry a situace, kde se děti učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Vzdělávací oblast: DÍTĚ A TEN DRUHÝ		
Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Co pedagog u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	Co pedagog dítěti nabízí:
<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení interaktivní a komunikativní dovednosti verbální i neverbální 	<ul style="list-style-type: none"> navazovat kontakty s dospělými přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná 	<ul style="list-style-type: none"> sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně-pohybové hry výtvarné hry kooperativní činnosti ve dvojicích a ve skupinách společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému hry přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. četba a vyprávění, poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Vzdělávací oblast: DÍTĚ A SPOLEČNOST		
Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Co pedagog u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	Co pedagog dítěti nabízí:
<ul style="list-style-type: none"> • vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách • vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvíjení dovednosti umožňující tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi • utvořit si základní představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat • začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální a instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> • různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích • tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání

Vzdělávací oblast: DÍTĚ A SVĚT		
Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Co pedagog u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	Co pedagog dítěti nabízí:
<ul style="list-style-type: none"> vytváření podvědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí 	<ul style="list-style-type: none"> osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení životní praxi porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim 	<ul style="list-style-type: none"> přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm aktivity zaměřené k získání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy významných objektů) praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

Dílčí cíle, očekávané výstupy a vzdělávací nabídka ke třetímu integrovanému bloku

Čas chladných dnů a zimních radovánek – klidné a radostné srdce

Vzdělávací oblast: DÍTĚ A JEHO TĚLO		
Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Co pedagog u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	Co pedagog dítěti nabízí
<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení pohybové schopnosti a zdokonalování dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu rozvíjení a užívání všech smyslů rozvíjení fyzické a psychické zdatnosti osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě 	<ul style="list-style-type: none"> koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy 	<ul style="list-style-type: none"> konstruktivní a grafické činnosti činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí dechová cvičení příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, k prevenci nemoci činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků činnosti směřující k prevenci nemocí, špatných návyků a závislostí

Vzdělávací oblast: DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA, JAZYK A ŘEČ		
Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Co pedagog u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	Co pedagog dítěti nabízí:
<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení komunikativní dovednosti (verbální i neverbální) a kultivovaného projevu rozvíjení tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjadřování) vytváření základů pro práci s informacemi rozvíjení a kultivování mravního a estetického vnímání, citění a prožívání 	<ul style="list-style-type: none"> správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité záměrně se soustředit a udržet pozornost vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí prožívat radost ze zvládnutého a poznaného vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci uvědomovat si svoje možnosti a limity uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování 	<ul style="list-style-type: none"> hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti dechová a artikulační cvičení poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování divadelních pohádek a příběhů vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti, apod. činnosti zaměřené k vytváření (chápaní) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrázkovým materiálem, s médii, apod.) činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte

Vzdělávací oblast: DÍTĚ A TEN DRUHÝ		
Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Co pedagog u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	Co pedagog dítěti nabízí
<ul style="list-style-type: none"> • posilování prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, mateřské škole, v dětské herní skupině, apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • navazovat kontakt s dospělým • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná 	<ul style="list-style-type: none"> • společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření • hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

Vzdělávací oblast: DÍTĚ A SPOLEČNOST		
Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Co pedagog u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	Co pedagog dítěti nabízí
<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané rozvíjení společenského a estetického vkusu 	<ul style="list-style-type: none"> uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování počhopit, že každý má ve společenství svoji roli, podle které je třeba se chovat začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> receptivní slovesné, literární či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) přípravy a realizace společných zábav a slavností – Masopust (slavnosti v rámci zvyků a tradic)

Vzdělávací oblast: DÍTĚ A SVĚT		
Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Co pedagog u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	Co pedagog dítěti nabízí
<ul style="list-style-type: none"> osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy 	<ul style="list-style-type: none"> mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte rozlišovat aktivity, které mohou zdravý okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat 	<ul style="list-style-type: none"> přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody práce s literárními texty, s obrázkovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií ekologicky motivované herní aktivity

Dílčí cíle, očekávané výstupy a vzdělávací nabídka ke čtvrtému integrovanému bloku

Čas probouzení, rození a čas květů – nové a proměněné srdce

Vzdělávací oblast: DÍTĚ A JEHO TĚLO		
Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Co pedagog u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	Co pedagog dítěti nabízí
<ul style="list-style-type: none"> osvojení si věku přiměřené praktické dovednosti rozvíjení psychické a fyzické zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí (evakuace dětí) 	<ul style="list-style-type: none"> hudební a hudebně pohybové hry a činnosti dechová, artikulační a fonační cvičení hry ve venkovním prostředí činnosti relaxační a odpočinkové zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, k prevenci nemocí)

Vzdělávací oblast: DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA, JAZYK A ŘEČ		
Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Co pedagog u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	Co pedagog dítěti nabízí
<ul style="list-style-type: none"> osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích (abeceda, čísla) získávání schopností záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situace vytvoření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, rozvíjení zájmu o učení rozvíjení tvořivosti 	<ul style="list-style-type: none"> správně vyslovovat a ovládat dech, tempo řeči i intonaci vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité záměrně se soustředit a udržet pozornost vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy chápat základní časové a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat nalézt nová řešení nebo alternativní k běžným postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí prožívat radost ze zvládnutého 	<ul style="list-style-type: none"> dechová, artikulační a fonační cvičení námětové hry a činnosti hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce) hry na téma rodiny a přátelství

Vzdělávací oblast: DÍTĚ A SPOLEČNOST		
Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Co pedagog u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	Co pedagog dítěti nabízí
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení základní kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti dítěte, rozvíjení schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny • vytváření základních postojů ke světu, k životu a rozvíjet dovednosti umožňující tyto postoje vyjadřovat a projevovat 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými a s dětmi • utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat • uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální a instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> • hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, apod.) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává • hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, apod.)

Dílčí cíle, očekávané výstupy a vzdělávací nabídka k pátému integrovanému bloku

Čas slunce, vody, poznávání a cestování – veselé a otevřené srdce

Vzdělávací oblast: DÍTĚ A JEHO TĚLO		
Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Co pedagog u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	Co pedagog dítěti nabízí
<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení fyzické a psychické zdatnosti vytváření zdravých životních návyků, postojů jako základů zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> zvládat pohybové dovednosti a běžné způsoby pohybu ovládat dechové svalstvo mít povědomí o některých způsobech ochrany a bezpečí zdraví chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami 	<ul style="list-style-type: none"> hudební a hudebně pohybové hry a činnosti dechová cvičení činnosti relaxační a odpočinkové příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů

Vzdělávací oblast: DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA, JAZYK A ŘEČ		
Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Co pedagog u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	Co pedagog dítěti nabízí
<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení komunikativních dovedností (verbální i neverbální) a kultivovaný projev rozvíjení tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problémů, tvořivé sebevyjadřování) vytváření pozitivního vztahu k intelektuálnímu činnosti a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení rozvíjení schopnosti sebeovládání 	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřovat se samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně formulovaných větách připravovat se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase přemýšlet, uvažovat a své myšlenky i úvahy vyjádřit vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností a učení podílet se na organizaci hry a činnosti uvědomit si svoje možnosti a limity učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkání se s uměním zachytit a vyjádřit své prožitky rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci vnímat a rozlišovat pomoci všech smyslů 	<ul style="list-style-type: none"> přednes, recitace, dramatizace, zpěv dechová, artikulační a fonační cvičení grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání, apod.) činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod. činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)

Vzdělávací oblast: DÍTĚ A TEN DRUHÝ		
Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Co pedagog u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	Co pedagog dítěti nabízí
<ul style="list-style-type: none"> • vedení k ochraně osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými • vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti) • rozvíjení kooperativních dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> • navazovat kontakty s dospělými • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem • spolupracovat s druhými • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené 	<ul style="list-style-type: none"> • hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých • kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách • společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření • hry a činnosti, které vedou dítě k ohleduplnosti

Vzdělávací oblast: DÍTĚ A SPOLEČNOST		
Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Co pedagog u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	Co pedagog dítěti nabízí
<ul style="list-style-type: none"> • seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojování si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije • vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností 	<ul style="list-style-type: none"> • vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik 	<ul style="list-style-type: none"> • přípravy a realizace společných zábav a slavností • aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarná, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí, apod.)

Vzdělávací oblast: DÍTĚ A SVĚT		
Dílčí cíle	Očekávané výstupy	Vzdělávací nabídka
Co pedagog u dítěte podporuje:	Co dítě postupně zvládne:	Co pedagog dítěti nabízí
<ul style="list-style-type: none"> vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách poznávání jiné kultury 	<ul style="list-style-type: none"> vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný všímat si změn a dění v nejbližším okolí mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí pomáhat pečovat o okolní životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé přirozené pozorování okolního prostředí, vycházky a výlety hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami) pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník, apod.)

7 Dílčí projekty a programy

Vzdělávací obsah je doplněn různými projekty a programy, které rozvíjejí u dětí určité specifické dovednosti s návazností na hlavní vzdělávací nabídku. Na tvorbě projektů a programů se podílejí především učitelé CMŠ Srdíčko, do některých programů se zapojuje i školní kaplan. Využíváme ale i programy, které navazují na náš školní vzdělávací program, a které nabízejí i jiné organizace a plně je zařazujeme do vzdělávacího programu.

Projekty a programy s křesťanským zaměřením

CMŠ Srdíčko nabízí rodičům křesťanskou výchovu pro jejich děti. Z tohoto důvodu jsou mnohé doplňující projekty a programy zaměřeny na tuto oblast. Nabízíme aktivity pro rodiče a jejich děti, které slouží ke společnému prožívání různých křesťanských svátků. Např. svátek sv. Františka, sv. Martina, zahájení adventní doby – společná výroba adventních věnců a adventní jarmark, Tříkrálové koledování u vánočního stromu. Dále pořádáme pravidelné aktivity pro děti jako je připomenutí svátku sv. Mikuláše, zahájení postní doby v kostele sv. Jakuba st. ve Stodůlkách – Popeleční středa, připomenutí křesťanských událostí Vánoc, Velikonoc a dalších. Těchto programů se zúčastňuje školní kaplan.

Projekty a programy s ekologickým zaměřením

Environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu (EVVO) systematicky zařazujeme do celého výchovně vzdělávacího procesu, ve kterém využíváme přirozeného střídání ročních období, a s tím souvisejících změn v přírodě. Prostřednictvím EVVO rozvíjíme potřebné kompetence u dětí pro environmentálně odpovědné jednání. Zaměřujeme se především na tyto oblasti:

- vztah k přírodě
- vztah k místu
- ekologické děje a zákonitosti
- připravenost jednat ve prospěch životního prostředí⁴

Mateřská škola je zapojena v dlouhodobém celostátním programu MRKVIČKA (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy pro mateřské školy), který organizuje Pavučina – síť středisek ekologické výchovy. Dále je zapojena do mezinárodního programu Ekoškola pro mateřské školy. Prostřednictvím tohoto programu rozvíjíme kompetence dětí k zlepšování životního prostředí. Program učí děti k samostatnosti a povzbuzuje je k aktivitě. Učí děti řešit

⁴ [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/environmentalni_vzdelavani_poradenstvi/\\$FILE/OEDN-Cile_a_indikatory_EVVO-20200717.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/environmentalni_vzdelavani_poradenstvi/$FILE/OEDN-Cile_a_indikatory_EVVO-20200717.pdf)

reálné problémy jejich životního prostředí. Společně se snažíme zlepšovat mateřskou školu a její okolí. Naším cíle je být místem přírodě bližším. V EVVO se snažíme dětem nabídnout co nejširší škálu prožitků a podnětů, které příroda poskytuje. V této souvislosti plně využíváme naši školní zahradu a dle možností blízké okolí školy. Na školní zahradě využíváme k ekologické výchově i Stezku stvoření, ke které máme připravené pracovní listy pro děti. Na zahradě máme umístěné ptačí budky a krmítka pro ptáky. Spolu s dětmi pozorujeme ptáky na zahradě a v zimě je zásobujeme dostatečným množstvím potravy. V CMŠ máme také Zookoutek, kde chováme zvířata (např. morčata, vodní želvu, rybičky, atd.). Děti mají možnost pečovat o ně. Děti vedeme přirozeným způsobem k třídění odpadů ve všech třídách. Jsme zapojeni do programu Recyklohraní – v rámci tohoto programu třídíme ve spolupráci s rodiči dětí drobný elektroodpad, baterie a tonery z tiskáren. Snažíme se co nejvíce snižovat naši ekologickou stopu. Třídíme odpad a snažíme se společně snížit produkci odpadu, učíme děti šetřit vodou a energií. V průběhu roku se zaměřujeme prostřednictvím různých aktivit na rozvoj ekologického cítění u dětí. Aktivity, které jsou určeny pro děti a jejich rodiče např. Den stvoření, Den Země se konají v odpoledních hodinách. Ostatní aktivity jsou zařazeny většinou v dopolední vzdělávací nabídce. Přijíždí k nám Sokolník a využíváme různých výukových programů např. Lesů hlavního města Prahy, které jsou v duchu tzv. lesní pedagogiky. Sami obdobné programy pro děti připravujeme.

Projekty a programy zaměřené na logopedickou prevenci

Ve všech třídách se zaměřujeme na logopedickou prevenci, klademe důraz na rozvoj řečových a jazykových dovedností dětí. Do dopoledních programů zařazujeme dle aktuálních možností logopedická cvičení ve skupině. Tato cvičení jsou tematicky motivovaná a přizpůsobená věku dětí. Zaměřují se na průpravná cvičení (dechová cvičení, fonační cvičení, artikulační cvičení), rozvoj motoriky (hrubé a jemné motoriky, grafomotoriky), rozvoj smyslového vnímání a fonemického sluchu (sluchová a zraková percepce, rozvoj rytmických schopností, rozvoj rozumových schopností).

Projekty a programy seznamující děti s cizím jazykem

V předškolních třídách jsou děti formou hravých aktivit seznamovány s počátečními základy anglického jazyka. Seznamování probíhá v rámci denní nabídky min. 1 krát týdně. Děti se učí písničky, říkanky, zdvořilostní fráze, základní povely ke cvičení a pohybovým hrám a získávají základní slovní zásobu s ohledem na jejich věkovou úroveň. Seznamují se také s kulturou země. Výukové bloky vedou pedagogové naší školy.

Projekty a programy zaměřené na polytechnického a digitálního vzdělávání

Stále více se snažíme vkládat polytechnické a digitální vzdělávání do celého výchovně vzdělávacího procesu. Jde nám především o citlivé a nenásilné zařazení aktivit zaměřených na polytechnickou výchovu dětí. Podporujeme trénink manuální zručnosti (zatloukání, šroubování, řezání, smirkování, poznávání materiálů, natírání, lepení, šití...) Hledáme technická a digitální témata, kterými chceme děti inspirovat v jejich každodenní práci. Naší snahou je zvýšit u dětí zájem o techniku a technické informace. Snažíme se aktivity připravit tak, aby vzbudily u dětí zájem u všech dětí bez rozdílu věku.

Cílem projektů a programů zaměřených na polytechnickou výchovu je hravou a věkově přiměřenou formou podporovat a rozvíjet technické myšlení, podporovat vztah k práci, rozvíjet manuální zručnost, seznamovat děti s tradičními řemesly, naučit děti používat jednoduché pracovní nástroje (kladivo, štětec, smirkový papír, šroubovák...), pracovat s různými materiály i používat stavebnice, které rozvíjejí konstruktivní myšlení.

Pro seznamování se základy programování využíváme robotickou hračku Bee – Bot. Základy programování trénujeme s dětmi také s pomocí interaktivního robota Cubetto. Učitelky pro děti připravují zábavné činnosti na rozvoj digitálních dovedností. Děti učíme pracovat s interaktivní tabulí.

Pro rozvoj fantazie a představivosti využíváme různé polytechnické stavebnice (např. od firmy Harrap CZ.s.r.o. – polytechnická magnetická stavebnice Cvak – Cvak, stavebnice Fantazie, dále Lego, Kapla, Little Architect aj.) Stavebnice postupně doplňujeme a rozšiřujeme nabídku, kterou dětem denně poskytujeme.

Pro rozvoj manuální zručnosti a praktických dovedností využíváme jednoho pracovního koutku na terase na zahradě. Plánujeme další rozšíření míst vhodných k podpoře tréninku manuální zručnosti. Děti seznamujeme s pracovními postupy - návody a pomocí konkrétních jednoduchých pracovních postupů je s nimi učíme pracovat.

Podporujeme zvědavost dětí a rozvíjíme jejich badatelské schopnosti prostřednictvím objevování, realizace různých pokusů a společným experimentováním. Využíváme knihu Vědci v mateřské škole a hledáme další náměty pro vhodné experimentování a bádání v MŠ.

Seznamujeme děti s praktickými řemeslnými činnostmi. Vyhledáváme nabídku programů s tímto zaměřením, nebo nabídku rodičů, kteří mohou představit své povolání nebo koníčky.

Důležitým cílem polytechnické výchovy je seznámit děti s vlivem techniky na společnost a přírodu. U tohoto cíle nacházíme velkou příležitost s propojením EVVO.

Projekty a programy zaměřené na zdravý životní styl

V naší škole podporujeme zdravý životní styl. Využíváme různých projektů určených mateřským školám, které podporují výchovu ke zdraví, vždy dle nabídky a možnosti (např. projekt Medvídkova nemocnice, projekt Dentalalarm zaměřený na výuku dětí ke správné péči o dutinu ústní). Do ročního plánu zařazujeme také programy zaměřené na bezpečnost dítěte. Děti jsou pravidelně min. jednou týdně poučovány o bezpečnosti v různých situacích.

Projekty a programy zaměřené na kulturní vzdělávání

Pro děti pořádáme několik divadelních představení během roku – min. 5x za rok. Divadla přijíždí přímo do mateřské školy. Děti z předškolních tříd navštěvují programy pořádané Městskou knihovnou v Praze. Dle možností využíváme také nabídek hudebních či jiných kulturních akcí v naší městské části. Děti seznamujeme také s kulturou jiných národů, zvláště těch, se kterými se přirozeně setkávají prostřednictvím svých kamarádů.

Projekty a programy zaměřené na vstup do školy

Děti v posledním roce předškolního vzdělávání po domluvě s partnerskou školou absolvují několik setkání přímo v konkrétní základní škole.

Pravidelně nabízíme rodičům dětí ve spolupráci s Křesťanskou pedagogicko-psychologickou poradnou zmapování školní připravenosti, které mohou děti absolvovat u nás v mateřské škole.

8 Systém evaluace

Systém evaluace má za úkol průběžně ověřovat a vyhodnocovat činnosti, situace a podmínky vzdělávání realizované uvnitř mateřské školy. Nejedná se o jednorázové a náhodné zhodnocení jevu, ale o proces, který je realizován systematicky a podle plánu. Poskytuje zpětnou vazbu a pomáhá nám hledat nové možnosti, rozvíjet se a růst. Je rozdělena do několika oblastí (vzdělávací, personální, materiální, ekonomická, organizační).

8.1 Oblast vzdělávací

Autoevaluace v oblasti pedagogické se zaměřuje na hodnocení vzdělávacího procesu, na používání metod a forem práce, naplňování cílů a záměrů ŠVP, kontroly souladu TVP s ŠVP, na uplatňování nových poznatků a zkušeností. Probíhá v rámci čtvrtletních pedagogických porad. K evaluaci se využívá vzájemných hospitací, konzultací pedagogů, hospitací ředitele či zadaných dotazníků.

Autoevaluace v oblasti vzdělávání si vytyčuje za cíl sledovat obsah a průběh vzdělávání (plánování výuky, využití podpůrných materiálů, realizaci výuky, školní vzdělávací program...). Za důležité považujeme sledovat a hodnotit výsledky vzdělávání dětí (hodnocení výuky, klíčové kompetence, motivaci žáků, postoje, znalosti a dovednosti).

Předmět evaluace	Metody a techniky evaluace	Časový plán	Odpovědnost
Soulad ŠVP (TVP) s RVP	konzultace učitelů v PR (ZPR) kontrola TVP kontrola třídních knih záznam evaluace ŠVP	čtvrtletně čtvrtletně průběžně 1x za rok	koordinátor ŠVP koordinátor ŠVP koordinátor ŠVP ředitel
Plnění cílů ŠVP (TVP)	konzultace učitelů v PR (ZPR) kontrola TVP kontrola třídních knih	čtvrtletně čtvrtletně průběžně	koordinátor ŠVP koordinátor ŠVP koordinátor ŠVP
Zpracování a realizace integrovaných bloků (IB)	písemná zpráva – hodnotící list společné hodnocení učitelů v PR (ZPR) konzultace s rodiči	po ukončení IB čtvrtletně průběžně	učitel učitel, ředitel učitel
Práce učitelů	kontrolní činnost – dokumentace hospitace – PZ vzájemné hospitace – PZ sebereflexe – autoeval. dotazník portfolio učitele zpětná vazba od rodičů – pohovory pohovor s učitelem	průběžně průběžně 2x za rok 1x za rok průběžně průběžně 2x za rok	ředitel ředitel učitel učitel, ředitel učitel učitel, ředitel ředitel

Výsledky vzdělávání (pedagogická diagnostika)	konzultace učitelek konzultace s rodiči	průběžně dle potřeby	učitel, ředitel učitel, ředitel,
	konzultace s odborníky z PPP a SPC pedagogická diagnostika (dětské práce, pozorování, záznam o dítěti, portfolio, hodnocení adaptace nově příchozích dětí, hodnocení PLPP a IVP...)	průběžně	učitel, ředitel, koordinátor AP
Kvalita podmínek vzdělávání	dotazník dotazník krátká písemná zpráva	1 x ročně 1x ročně 1x ročně	rodiče učitelé, AS ředitel

Hodnocení školního vzdělávacího programu:

ŠVP je hodnocen průběžně na pedagogických poradách. Podněty podávají jak učitelé, tak ředitel školy. Hodnocení probíhá formou výměny názorů, formou informací o případně vzniklých problémech, ale i úspěších. Všichni vycházejí z aktuální situace a zkušeností s realizací ŠVP. Případná revize či aktualizace ŠVP se provádí k 1. září následujícího školního roku. Garantem kvality ŠVP je ředitel školy.

Hodnocení integrovaných bloků:

Učitelé hodnotí téma v souladu s rámcovým i školním vzdělávacím programem a zejména z pohledu přínosu pro děti, což je nejdůležitějším aspektem a podkladem pro jejich další práci. Hodnocení probíhá vždy po dokončení integrovaného bloku formou krátké písemné zprávy – hodnotící list - Příloha č. 3 (Hodnotící list k integrovanému bloku). Pravidelné hodnocení integrovaných bloků probíhá také v rámci pedagogických porad.

Hodnocení každého tématu:

- vychází ze zájmů a prožitků dětí, jejich zájmu
- vychází ze záměru učitelky
- přispívá k rozvoji jednotlivého dítěte, skupiny
- umožňuje rozvoj každého jednotlivého dítěte a to ve všech oblastech, na různých úrovních
- je prostředkem ke vzdělávání a výchově dětí
- je variabilní a dá se z něj dále vycházet

Hlavní otázky pedagogické evaluace:

- Podařilo se dosáhnout daných cílů?
- Byla témata pro děti zajímavá?
- Splnila témata záměr učitele?
- Umožnila témata naplňovat specifické cíle ze všech pěti oblastí?
- Plnila témata požadavek na pestrost a vyváženost činností?
- Co si děti osvojily?
- Jaké jsme použili metody a postupy (forma, nové pomůcky, hry, knihy), jaký výsledek to přineslo?
- Co se úplně nepovedlo a důvody (podmínky, okolnosti,...)?
- Co navrhujeme pro příště (jak jinak, co změnit, na co se zaměřit,...)?

Každé téma a jeho podtémata jsou podrobně rozvedeny v třídním vzdělávacím plánu s nabídkou činností a formami provedení. Po každém integrovaném bloku vyplňují společně učitelky v rámci jedné třídy hodnotící list. Hodnotící list obsahuje výše uvedené otázky pedagogické evaluace. Na konci školního roku hodnotí všichni pedagogičtí pracovníci celkově ŠVP v rámci pedagogické rady. Učitelé si mohou vyměňovat zkušenosti ústně, elektronicky či písemně. Učitelé spolu s dítětem vytvářejí portfolio, ve kterém jsou zaznamenány jeho pokroky v jednotlivých vzdělávacích oblastech. Jednou ročně hodnotí učitelky svou práci a rozvoj v oblasti dalšího pedagogického vzdělávání.

8.2 Oblast personální

Autoevaluace v oblasti personální se zaměřuje na kvalitu celého pracovního týmu CMŠ Srdíčko, který sehrává významnou roli v celém procesu předškolního vzdělávání. Hodnocení se zabývá jak pedagogickými pracovníky, tak i provozním personálem, který plní také významnou roli v celkovém klimatu školy.

V této oblasti si autoevaluace dává za cíl sledovat vedení a řízení školy, kvalitu personální práce a DVPP (organizační řízení školy, partnerství školy a externí vztahy, pedagogické řízení školy, profesionalitu a rozvoj lidských zdrojů, strategické řízení...)

Předmět evaluace	Evaluace sleduje	Časový plán	Odpovědnost
Kvalifikovanost pedagogických pracovníků	dosažené vzdělání pedagogických pracovníků	1x za rok průběžně	ředitel
DVPP, sebevzdělávání	plán DVPP udělené studijní dny	průběžně průběžně	učitel, ředitel koordinátor AP

Podpora profesního růstu	kvalitu plánu DVPP uskutečnění vzájemných hospitací účast na projektech sdílení zkušeností s jinými MŠ	průběžně 2x do roka po ukončení po ukončení	ředitel
Provozní personál	kvalitní plnění vymezených úkolů	průběžně 2x do roka	ředitel, vedoucí školní kuchyně
Zachování etických a společenských pravidel	komunikaci s rodiči, veřejností vzájemné vztahy v CMŠ Srdíčko	průběžně	učitel, ředitel, koordinátor ŠVP a AP, provozní zaměstnanci
Míra absence a možnost zástupů	mateřské a rodičovské dovolené nemocnost, rozložení dovolených a studijního volna	2x do roka	ředitel, Koordinátor ŠVP a AP
Klima školy	dotazník pro zaměstnance – klima školy	1x za rok	učitel, ředitel, koordinátor ŠVP a AP, provozní zaměstnanci
BOZP, PO a hygienické podmínky	dodržování BOZP, PO a hygieny ochranné pracovní pomůcky	průběžně	ředitel, koordinátor ŠVP a AP, vedoucí školní kuchyně

8.3 Oblast materiální

Autoevaluace v této oblasti se zaměřuje na materiální podmínky v celé CMŠ Srdíčko, které ovlivňují kvalitu poskytovaného vzdělávání. Hodnocení těchto podmínek je důležité s ohledem na zajištění bezpečnosti dětí, ale především s ohledem na vytváření podnětného prostředí.

Předmět evaluace	Evaluace sleduje	Časový plán	Odpovědnost
Vybavení jednotlivých tříd	kvalitu, množství, účelnost a bezpečnost vybavení	průběžně 2x do roka ZPR	učitel, ředitel pedagogická rada
Vybavení tříd učebními pomůckami a hračkami	funkčnost, bezpečnost, věkové určení, kvalitu, chybějící pomůcky	průběžně 2x do roka ZPR	učitel pedagogická rada
Vybavení školní zahrady	kvalita vybavení, bezpečnost, stav pískovišť, sekání trávy, rostliny... revize	průběžně 1x ročně	všichni zaměstnanci ředitel
Vybavení školní kuchyně	kvalitu a potřebné množství vybavení, bezpečnost, hygienu	průběžně	vedoucí školní kuchyně, ředitel
Stav budovy	případné nedostatky ve stavu budovy	průběžně	všichni zaměstnanci

8.4 Oblast ekonomická

V oblasti ekonomické se autoevaluace zaměřuje na smysluplné a účelné využívání finančních prostředků, na jejich získávání i realizaci získaných grantů. Nedílnou součástí CMŠ je školní jídelna, jejíž činnost je také hodnocena.

Předmět evaluace	Evaluace sleduje	Časový plán	Odpovědnost
Rozpočet školy	mzdové a provozní výdaje čerpání rozpočtu zdroje rozpočtu (dotace, dary, pronájmy) stanovení úplaty za PV	průběžně 1 x za měsíc průběžně 1 x za rok 1 x za rok	ředitel, ekonom ředitel, ekonom ředitel ředitel
Státní dotace, granty	podané grantové žádosti vyúčtování státní dotace či grantů	dle daných termínů	ředitel, ekonom
Školní jídelna	cena potravin v souladu s nastavením ceny stravného	1x do měsíce	vedoucí školní jídelny

8.5 Oblast organizační

Autoevaluace v oblasti organizační zahrnuje spolupráci s rodiči, systém podpory dětí, zohlednění individuálních potřeb dětí, organizační řízení školy, spolupráci s ostatními institucemi, stravování, přijímací řízení a další důležité činnosti v oblasti organizace chodu školy.

Předmět evaluace	Evaluace sleduje	Časový plán	Odpovědnost
Spolupráce s rodiči	zapojení rodičů do akcí CMŠ účast rodičů na společných akcích dobrovolnická pomoc spokojenost rodičů s CMŠ (dotazník) spolupráce s rodiči – konzultace o dětech spolupráce s rodiči dětí SVP	čtvrtletně čtvrtletně čtvrtletně 1x za rok dle potřeby dle potřeby	učitel, ředitel učitel, ředitel učitel, ředitel ředitel učitel učitel
Spolupráce s ostatními institucemi	kvalita, účelnost a četnost spolupráce	1 x za rok	učitel, ředitel
Stravování dětí	spotřební koš evidence stravování cena stravného	průběžně 1x za měsíc 1x za rok	vedoucí školní jídelny
Přijímání dětí	kritéria přijetí zájem o CMŠ věk přijímaných dětí	1x za rok	ředitel
Organizace	denní režim rozvržení pracovní doby učitelů pořádání akcí v CMŠ	průběžně 1x za rok po akci	

	provozní doba CMŠ docházka dětí zabezpečení dětí SVP, zabezpečení dětí nadaných zabezpečení dětí OMJ	1x za rok Průběžně 1x za rok 1x za rok 1x za rok	učitel, ředitel
Psychohygienické podmínky	kvalita prostředí adaptace dětí respektování přirozených potřeb rovnost postavené dětí pravidla soužití komunikace pedagogický styl podpora sociálního citění	průběžně 1x ročně v PR	učitel, ředitel, provozní zaměstnanci

8.6 Nástroje autoevaluace

Škola používá k jednotlivým oblastem autoevaluace následující nástroje:

- analýza školní dokumentace,
- dotazník pro rodiče,
- dotazník pro učitele,
- hospitace vedením (ředitel),
- vzájemné hospitace pedagogů,
- rozhovory ředitele s pedagogy
- zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání dětí

Závěr

Před pedagogickým kolektivem naší mateřské školy stojí celá řada konkrétních úkolů, jejichž splněním chceme dětem vytvořit co nejoptimálnější prostředí a pozitivní klima.

Školního vzdělávací program doplňuje Preventivní program školy, který zahrnuje strategii pro předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování.

Jsme si plně vědomi, že práce s dětmi je velice zavazující, dlouhodobá a výsledky jsou často vidět až mnohem později.

Vysvětlivky:

AP – asistent pedagoga

DVPP – další vzdělávání pedagogických pracovníků

IB – integrovaný blok

IVP – individuální vzdělávací plán

PLPP – plán pedagogické podpory

PR – pedagogická rada

PZ – písemný záznam

RVP PV Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

ŠVP – školní vzdělávací program

TVP – třídní vzdělávací program

ZPR – zápis z pedagogické rady

KLÍČOVÉ KOMPETENCE PRO ETAPU PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ⁵

Klíčové kompetence představují cílové stavy, k jejichž naplňování by mělo společně směřovat veškeré vzdělávání. Každá vzdělávací etapa v tomto směru přispívá svým dílem a každá je dalšímu rozvoji a zdokonalování těchto kompetencí otevřená. Ve všech etapách je jedním z cílů vzdělávání vybavit každého jedince souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro něho dosažitelná.

Kompetence představují soubory *činnostně zaměřených a prakticky využitelných výstupů*, které se propojují a doplňují, čímž se postupně stávají složitější, a tím i využitelnější (univerzálněji použitelné). Jejich osvojování je dlouhodobý a složitý proces, který začíná v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života.

Již v předškolním věku dítěte jsou vytvářeny *základy klíčových kompetencí, sice elementární*, avšak důležité a významné nejen z hlediska přípravy dítěte pro započetí systematického vzdělávání, ale zároveň pro jeho další životní etapy i celoživotní učení. Dobré a dostatečné základy klíčových kompetencí položené v předškolním věku mohou být podstatným příslibem dalšího příznivého rozvoje a vzdělávání dítěte, nedostatečné základy naopak brzdou, která dítě na počátku jeho životní a vzdělávací cesty může znevýhodňovat. Proto předškolní vzdělávání o jejich vytváření cíleně usiluje.

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za *klíčové* považovány tyto *kompetence*:

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence činnostní a občanské

Předpokládá se, že pro dítě předškolního věku mohou být dosažitelné *klíčové kompetence v následující úrovni*:

---

⁵ *Výtah z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání účinného od 1. 1. 2018, str. 10 - 13*

Dítě ukončující
předškolní vzdělávání:

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Dítě ukončující
předškolní vzdělávání:

Kompetence k řešení problémů

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- si zpřesňuje početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Dítě ukončující
předškolní vzdělávání:

Kompetence sociální a personální

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Dítě ukončující
předškolní vzdělávání:

Kompetence činnostní a občanská

- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Dítě ukončující
předškolní vzdělávání:

Kompetence činnostní a občanská

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Úroveň kompetencí, obecně dosažitelná dítětem ukončujícím předškolní vzdělávání, vyjadřuje očekávaný *vzdělávací přínos předškolního vzdělávání*, tedy to, čím může mateřská škola přispět k výbavě dítěte pro celoživotní učení dříve, než dítě zahájí povinné školní vzdělávání. Soubor klíčových kompetencí je ve svém celku ideálem, k němuž většina dětí nedospěje a dospět nemůže. To ani není smyslem jejich formulování. Soubor klíčových kompetencí nabízí učitelům poměrně jasnou představu, kam směřovat, o čem usilovat. Slouží především *k vymezení odpovídajícího vzdělávacího obsahu jako prostředku k jejich vytváření* (na úrovni rámcové, popř. i školní).

TABULKA K TVORBĚ TŘÍDNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PLÁNU

Třídní plán na období:

Téma	Oblasti	Obsah (činnosti)	Datum

Cíle integrovaného bloku:

HODNOTÍCÍ LIST K INTEGROVANÉMU BLOKU

Třída:

Blok:

Datum:

Témata:

Školní rok:

Podtémata:

Kritéria	Bodové hodnocení /1 - 5 bodů/
Podařilo se dosáhnout daných cílů?	
Byla témata pro děti zajímavá?	
Splnila témata záměr učitele?	
Umožnila témata naplňovat specifické cíle ze všech pěti oblastí?	
Plnila témata požadavek na pestrost a vyváženost činností?	
Co si děti osvojily?	
Jaké jsme použili metody a postupy (forma, nové pomůcky, hry, knihy), jaké výsledky to přineslo?	
Co se nepovedlo a důvody (podmínky a okolnosti...)	
Co navrhujeme pro příště (Jak jinak? Co změnit? Na co se zaměřit?)	

Hodnocení provedl:

Datum:

Naplnuji vzdělávací oblasti uvedené v RVP PV?⁶

Dítě a jeho tělo

Stimuluji a podporuji růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporuji jeho fyzickou pohodu, zlepšuji jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu? Podporuji rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učím ho sebeobsluze a vedu ho ke zdravým životním návykům?

Dítě a jeho psychika

Podporuji duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů, jeho citů i vůle, sebepojetí, kreativity a sebevyjádření? Stimuluji osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzuji je v dalším rozvoji, poznávání a učení?

Dítě a ten druhý

Podporuji utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posiluji, kultivuji a obohacuji jejich vzájemnou komunikaci a zajišťuji pohodu vztahů?

Dítě a společnost

Uvádím dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, do světa materiálních i duchovních hodnot a do světa kultury a umění? Pomáhám dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožňuji mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí?

Dítě a svět

Vytvářím u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu. Vytvářím elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí?

Není možné, aby všechny záměry byly naplňovány jednou činností, ale v průběhu dlouhodobějšího integrovaného celku je reálné, aby došlo k naplňování většiny uvedených záměrů. Pokud zjistíme, že některému nebyla vytvořena příležitost, můžeme ji cíleně vytvořit v dalších tematických celcích.

Vědomé a systematické sledování a naplňování stanovených záměrů v běžné každodenní praxi by mělo spolehlivě vést k dosahování výstupů.

---

⁶ Svobodová, E a kol.: Vzdělávání v mateřské škole. Praha, Portál 2010